

En moderniseret affaldssektor

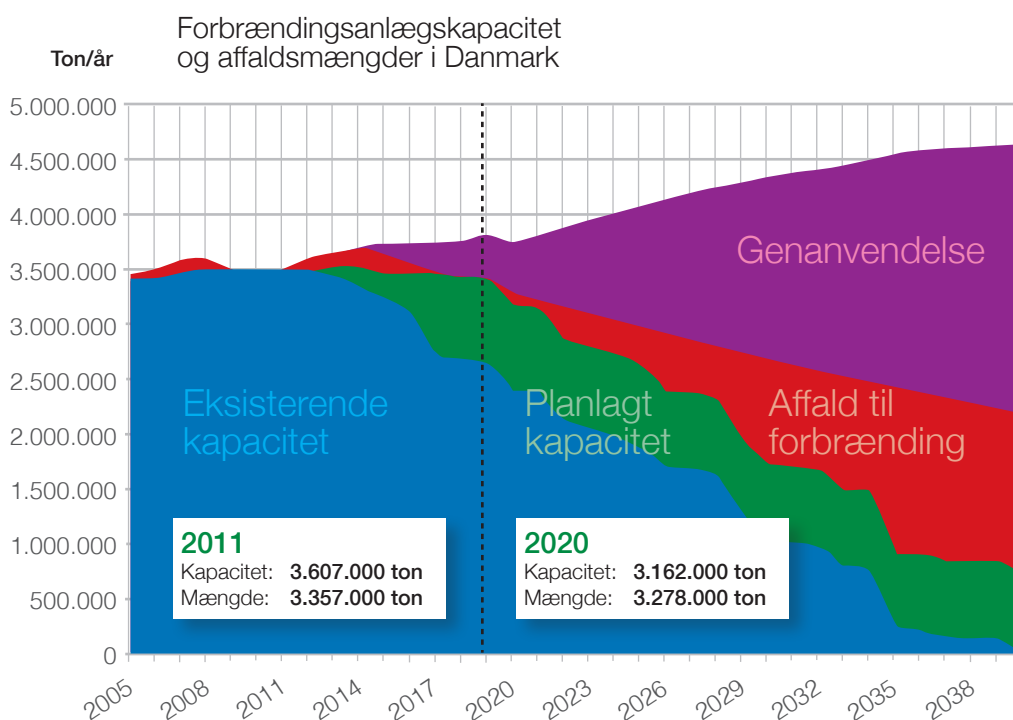
– med sikkerhed for økonomi og energi

Affaldssektoren skal moderniseres. Målet for Dansk Affaldsforening og KL er øget genanvendelse og øget effektivisering i forbrændingssektoren. Vejen til målet bør være en intelligent omstilling af affaldssektoren, som koordineres med energisystemet - og ikke via tvangsudbud qua liberaliseringen, som former sig i udkastene til den kommende ressourcestrategi.

KL og Dansk Affaldsforening har et fælles alternativ til tvangsudbud og liberalisering: En styret tilpasning af forbrændingskapaciteten, som vil give Danmark en økonomisk gevinst på godt **315 mio. kr.** per år.

Vores bidrag til en styret tilpasning af forbrændingskapaciteten:

- Anlægsstop – et stop for etablering af ny kapacitet og for levetidsforlængelser af eksisterende forbrændingsovne frem til 2020
- Koordination med energisystemet – så både miljø-, samfundsøkonomi og energisystemet tilgodeses.

Figuren illustrerer et scenarie baseret på anlægsstop, og hvor affaldsmængden til forbrænding – set i forhold til Miljøstyrelsens prognose – reduceres med 2% om året pga. øget genanvendelse.

En moderniseret affaldssektor

Anlægsstop frem til 2020

KL og Dansk Affaldsforening vil arbejde for et stop for etablering af ny forbrændingskapacitet frem til 2020, og for at ældre ovne ikke levetidsforlænges. Det svarer til en reduktion i kapaciteten på godt **300.000** ton i 2020. Efter 2020 skal forbrændingskapaciteten tilpasses affaldsmængderne igen, og kapaciteten placeres, hvor det passer bedst ind i energisystemet.

Målsætningen er ambitiøs, men realistisk fordi de nødvendige værktøjer, for at kunne gennemføre beslutningen, allerede er tilstede i varmeforsyningsplanlægningen, hvor alle større investeringer i varmeforsyningsanlæg skal godkendes ud fra en samfundsøkonomisk vurdering, og hvor investeringer i forbrændingsanlæg allerede i dag skal vurderes i forhold til affaldsmængderne.

Besparelse ved styret tilpasning

Modellen fra KL og Dansk Affaldsforening for en moderniseret affaldssektor, opnår en besparelse, som modsvarer den, Finansministeriet har beregnet ved en liberalisering. Modellen tager samtidig højde for omkostningerne i fjernvarmesektoren. En styret tilpasning baseret på lukning af de ældste anlæg vil desuden betyde, at der undgås omkostninger til refusion af *stranded costs*.

Vores beregninger viser samlet et effektiviserings- og strukturaliseringspotentiale på **315 mio.** kr. per år. Dertil kommer sparet refusion af stranded cost på mindst **100 mio.** kr. om året, og sparede renteomkostninger på **110 mio.** kr. ved ændret låneoptag fra Kommunekredit til andre låneinstitutioner.

Intelligent tilpasning

Det er afgørende, at en reduktion i forbrændingskapacitet sker, hvor det passer sammen med fjernvarmen. Energiudnyttet affald er kilde til 20 % af fjernvarmen i Danmark. Hvis fjernvarmen i stedet for affald skal produceres på naturgas, flis, halm eller biogas, øges prisen i gennemsnit med 3.000 kr. per år for en husstand. Det kan samlet betyde stigende varmeomkostninger på op til **1 mia.** kr. pr. år frem med 2020.

Model for reduktion af kapaciteten 2020 til 2050

Anlægsstoppet frem til 2020 skal bruges til at udarbejde en model for videre tilpasning af kapaciteten, der tager hensyn til både affalds- og varmesiden.

Principperne i modellen for tilpasning af kapaciteten kunne være:

- ovne, der er mere end 30 år gamle, udfases
- yderligere afvikling af kapacitet tager afsæt i en samfundsøkonomisk vurdering af, hvor affaldsvarmen kan erstattes fornuftigt af alternativ varmeproduktion
- det sikres, at der først bygges ny kapacitet, når det kan dokumenteres, at der er behov for det i forhold til de danske affaldsmængder til forbrænding.

Tvangsudbud og tab af kommunal indflydelse

Kommunerne og de kommunale affaldsselskaber har på fire årtier bygget en effektiv sektor, som på eget initiativ har gennemført effektiviseringer gennem fusioner, og visionære satsninger på ny teknologi (fx BioVækst, REnescience). Der er i dag foretaget investeringer på mange mia. kr. i forbrændingssektoren, med kommunale lånegarantier i ryggen. Med en liberalisering af sektoren vil det være tvivlsomt, om kommunerne ønsker at eje deres anlæg, fordi liberalisering indebærer tvangsudbud af affaldet fra borgere og virksomheder i kommunen. Man er altså ikke længere sikker på at have brændsel i form af affald til sit energianlæg.

Når kommunerne ikke ønsker at eje deres affaldsvirksomhed, pga. kravet om tvangsudbud, vil det udløse en privatiseringsbølge, som ødelægger den motor, som er bygget op omkring koblingen mellem kommunernes **ansvar** for affaldshåndteringen på den ene side, og **valget** om enten gøre det selv eller udbyde opgaven på den anden side.

Det er unødvendigt med tvang, for kommunerne udbyder allerede affaldsopgaver; for eksempel udbydes indsamling af affald i dag i over 85 procent af kommunerne. Netop fordi kommunerne altid har ansvaret, også efter en liberalisering, er det afgørende, at de også har muligheden for at træde ind i markedet. Den mulighed forsvinder i en liberalisering og tilbage er kun ansvaret.

Dialog er vejen frem

KL og Dansk Affaldsforening ser frem til en videre dialog om vores forslag, som vi naturligvis kan understøtte med beregninger og mere detaljerede forklaringer. Nærværende notat er sendt til Miljøministeren, Finansministeren, Energiministeren og Indenrigsministeren.